

ФАКТОРИ ВПЛИВУ НА ФОРМУВАННЯ ПРИБУТКУ БАНКІВ УКРАЇНИ

Утяганов І.Р., студент 4-го курсу,

ДВНЗ «УАБС НБУ»

Науковий керівник: Криклій О. А.,

к. е.н., доцент кафедри банківської справи ДВНЗ «УАБС НБУ»

На даний час перед банківською системою України постає суттєва проблема – подолання негативних наслідків світової фінансової та економічної кризи в Україні. Вважаємо, що особливу увагу слід приділити дослідженню механізму формування прибутку банків та аналізу факторів, що на нього впливають.

За своєю сутністю прибуток банку являє фінансовий результат діяльності установи протягом певного періоду. Зокрема, в Енциклопедії банківської справи України зазначено наступне визначення даної категорії: «Прибуток банку – перевищення доходів банку над витратами (різниця між ними) до сплати податку на прибуток».

Фактори, які впливають на формування прибутку окремого банку, можна умовно поділити на зовнішні та внутрішні. Зовнішні – ті фактори, поява та вплив яких на формування прибутку банку не залежать від його діяльності. До них можна віднести стан економіки країни, рівень розвитку промисловості, динаміку ВВП, рівень імпорту та експорту, рівень розвитку банківської системи країни, вплив законодавства та ін.

За прогнозами експертів, у 2012 році серед основних зовнішніх факторів, які впливатимуть на прибуток банків України, слід звернути увагу на наступні:

- нестабільність політичного середовища, що може призвести до відтоку ресурсів з банківської системи та погіршення якості активів банку;
- можливість погіршення фінансового стану підприємств-клієнтів банку внаслідок залежності від кон'юнктури на світових товарних

і сировинних ринках, а також від можливих коливань попиту на продукцію вітчизняного експорту. Це потенційно може вплинути як на характеристики ресурсної бази банків, в яких значну частину становлять залишки на поточних рахунках юридичних осіб, так і на скорочення обсягів кредитування внаслідок зростання рівня кредитних ризиків;

- прогнозоване уповільнення темпів росту виробництва у промисловості може привести до зниження доходів населення, зростання заборгованості з виплати заробітної плати, а також до зростання рівня безробіття.

В цілому вважаємо, що тиск зовнішніх факторів на результати діяльності банків країни в 2012 році буде значним та, переважно, негативним.

Внутрішні фактори – ті, поява та вплив яких на формування прибутку спричинені діяльністю банку, а також тими управлінськими рішеннями, які були прийняті його топ-менеджментом. До них можна віднести політику банку щодо формування структури активів та зобов'язань, виокремлення пріоритетних бізнес-напрямків, орієнтири на певні групи клієнтів чи банківських продуктів, галузеву та регіональну диверсифікацію діяльності банку та ін.

Основними внутрішніми факторами, що впливатимуть на прибуток банків України в 2012 році, згідно з прогнозами експертів [2], є: помірне нарощення банками України активів та зобов'язань; загострення конкурентної боротьби за залучення вільних ресурсів на внутрішньому ринку; розвиток та більш широке використання альтернативних каналів продажу банківських продуктів (Internet, mobile-banking).

Відповідно, можна зробити висновок про те, що проблема оцінки механізму формування та факторів впливу на прибуток банків України є достатньо актуальною в сучасних умовах розвитку банківської системи та потребує глибокого дослідження.